UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Index Baldi Pervsini. I. V. D. In prælectiones in totum Codicem Iustinianeum locupletißimus

... In Qvartvm Et Qvintvm Codicis Libr. Praelectiones / Additionibvs Philippi Decii ...

Baldus

Lugduni, M.D.LXI.

Tutoribus & curatoribus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-95990

Visual Library

¶De legitima tutela. Tit.xxx.

¶Lex prima.

AD auunculos. Cognatis non defertur legitima tutela.h.d.l.j. Sed agnatis ſic.h.d.cum.l.ij. Et non eſt differentia inter tutelam maſculi ⁊ femine.h.d.l.iij.

¶Authentica.

SIcut hereditas. In tex.ibi,emolumentū.ſ. ſucceſſionis deferṫ.ergo tutela inſpecta naturalitate,nec inſpecta ciuilitate.ſic.ff.de cap.di.l.tutelas.In tex.ibi,cōmittatur.i.ſi nō proponūt excuſationē.In tex.ibi,tutela.i. queſtio tutele.omnes enim ſunt tutores:ſed non geritur per omnes.ſic.ff.de ſolu.l.quod ſi forte.§.ſunt quedam.

¶Lex quarta.

FRater emācipatus. Frater emancipatus eſt legitimus tutor alterius fratris in poteſtate retēti,⁊ filiorū eius.h.d.In tex. ſancim⁹.ſi ergo nō hꝫ aliā excuſationē, nō pōt dicere ſe nō vocari.In.gl.ſed ecōtra ibi.§.ſed cur diuerſum.dic qd̄ emācipatio ſoluit iura agnatiōis paſſiue:ſed nō actiue.Item magis inſpicitur perſona pupilli,⁊ qualitas eius,ꝙ perſona tutoris.vbi ergo non pōt vocari legitimus propter iura legitima diſſoluta, appellatur fiduciarius,⁊ iſta appellatio habet locum in fratre.⁊ habemus tex.inſti.de attilia.tu. qd̄ not.

1 ☞Bona tutoris, an ſint tacite obligata pupillo.
2 Clauſula ſuo robore duraturis:quid operatur.
3 Tutor legitimus,ſi non eſt etatis legitime:an veniatur ad ſequentem legitimum : vel datiuum.

¶Lex quinta.

NEmo neqꝫ. Qui nō eſt legitime etatis,tutor eſſe non pōt:⁊ a ſucceſſione ꝑpter hanc cām nō repellitur.h.d.¶In glo.argumen.ſume.in fin.de hoc dic vt no.per doct.in.l.item quia.ff.de pact.⁊ per
1 Jac.⁊ Dy.in.l.ij.ff.de re.eo.¶†Et cōmunis
a opinio [a] eſt,ꝙ bona ſint tacite obligata, cū ſit obligatio legis,in qua nō requiriṫ iudicis decretū.Itē q: eſt obligatio cōnexa de neceſſitate actus ꝓmiſſo.ſecus ſi nō eſſet de neceſſitate cōnexa.ſed ſeorſum ꝫhereṫ.⁊ ita loquiṫ gl.que eſt in.l.itē q:.ff.de pact.de re minoris inuecta, facit ad ꝑdicta:q: decretū legis nō eſt minoris potētie ꝙ decretū iudicis q eſt miniſter legis.
2 ar.ꝟ.de legib.l.digna vox.†Querit hic Dy.et Jac.de ra.de illa clauſula que eſt in litera. ſuo robore duraturis.vtrū aliquid opereṫ:d̄t not. Ja.qd̄ nō:q: nō addit robur de nouo.⁊ hoc apparet:q: d̄t in ſuo.facit ad hoc de lib.leg.l.aurelius.§.j.⁊ poſt illā precedentē,dicas.nec obſtat hec.l.q: hic nō trahitur hypotheca tacita
3 eo ꝙ principale nō tꝫ.ſecus ſi teneret.¶†Ex-
b tra queriṫ.[b] ſi legitimus tutor nō eſt etatis legitime,vtrum veniaṫ ad ſequentem legitimū, vel datiuū.de hoc dic vt no.ff.de excu.tu.l.nō ſolum.§.ſi libertus.vbi dicitur ꝙ aut etas affert circa tutelā perpetuum impedimentū,aut temporale:ſi perpetuum,ſuccedit alius legitimus,ſi tēporale,datiuus. Hoc enim conſului in matre minore,ꝙ interim veniret ad datiuū. quidā tenent cōtrariū:q: mater nō expellit legitimum. niſi cum tutelam preoccupat:vt not.ꝟ.ad text. l.matres. de hoc in authen.matri ⁊ auie.quod not.

a ¶Et cōis opin. an bona minoris ſint tacite obligata ꝓ dote,vid̄ gl. ꝙ nō in.l.itē q:.ff. de pac.eaꝫ ſequiṫ ibi Bart.⁊ in.l. ſi conſtante.ff. ſolu. matri.vide Cy. ⁊ Bal.in.l.certi iuris.ꝟ. loc. Andr. Barba..

b ¶Extra queriṫ. Vide gl.in. l.ſi tutor.ff.de tut.⁊ ra. diſt.⁊ Bar.⁊ bal. in auṫ. ſacramentū.ꝟ.qn̄ mu. offic. tute. fun. po. et Bald.in.l.j. ad fi. ꝟ.de teſt.tu.

c ¶Admone. Iſtū tex.ſin.alle. Imo. in.l.ſi finita.§.non aūt ſtatim.in fi.ff. de dam.infec.

d ¶Gloſ.no. Vide gl.in.l.ſi minor.in ꝟbo inueniat. ff. de bo.aut.in.poſ. ⁊ Bar.in.l.j.§.ſufficit.ff.de admin. tu.⁊ Bar.in.l. nō eo minus.⁊ i.l. fi. ꝟ.de procu.

e ¶Petito. Vide Bald.in. l.precibus.in verſi.quid ergo ſi petierit.ꝟ. d̄ impu.⁊ ali.ſub. ⁊ Bart.per illum tex.in.l.fi.§. perſonis.ꝟ. de admini. tut.⁊ quod legi.⁊ no.per gl. in.l.j.ꝟ. ſi ma.indē.ꝑmi.⁊ l.ſequen. eo. titu.

f ¶Rebus.Vide Bar.i.l. pupillo. ff.de tutor. ⁊ cur. da.ab his.

g ¶Not.hic.Vide latius Bar.hic.⁊ in.l.j.ff.de tuto. ⁊ cu.da.ab his.

¶Qui petant tutores vel curatores. Tit.xxxj.

¶Lex prima.

ADmone. [c] Minor dꝫ admoneri qd̄ petat curatorē ad lites, ⁊ ſi admonitus non petit,etiā eidē abſenti ⁊ inuito dabiṫ.h.d.
1 ¶†Et no.practicā ⁊ ordinē huius.l.⁊ adde ar.huius.l.qd̄ minor citat⁹ ſemper debet cōparere legiti
d me.de hoc habes glo.no. [d] in. l.ſi minor.ff.de bon. aut.iu.poſ.vbi vide:⁊ ibi eſt gl.no.ꝙ dꝫ facere hoc etiā ſi non exprimatur in citatorio.¶No.ꝙ iſtud qd̄ dicit,qd̄ inuiti accipiunt curatorem ad litem.debet intelligi ſeruato ordine huius.l.

¶Lex ſexta.

1 **MAtris.** ¶†In tex.ibi,obſeruare.hoc habet locū
e in petito [e] a matre,non in legitimo,vel teſtamentario,de quo mater nō habet neceſſe intromittere:vt no.in.l.matres.ꝟ.ad tertu.Et per Cy.ꝟ.de admi.tu. l.fi.§.perſonis.quod eſt menti tenendum.

¶Lex ſeptima.

ADmone eam. Que eſt differentia inter.l.j.ꝟ. eo.⁊ iſtam:dic quia ibi ad inſtantiam creditoris:hic ad inſtantiam debitoris.qd̄ not.

¶Lex octaua.

CVm a matribus. Ei qui adhibuit diligentiā ꝙ debuit adhibere,caſus fortuitus nō dꝫ obeſſe.h.d.dic vt.ꝟ.de app. l.ſi preſes.qd̄ no.Vel ſic.Caſus fortuitus ſuperueniēs in perſona procuratoris,excuſat dominium a contumacia.h.d. Item no.tutorem peti per procuratorem.ſic.ff.qui pe.tut.l. ij. in fi. ⁊.ff. de procu.l.mutus.§.is qui.

¶Lex nona.

CVm iure. Habenti tutorem mater non petit. h.d.Et eſt ratio : q: petitio eſt impoſſibilis.Et facit hec lex pro gloſ.que in.l.matres. infra ad tertullia.

¶Lex decima.

1 **NEpotibus fratris.** In gl.ibi, nō tū. †No.ſing. glo.ꝙ ex mora nō petiti tutoris nunꝙ̄ excludiṫ niſi prim⁹ gradus.i.primus ſucceſſor. Hi enim qui veniūt ex priuatione vnius,nō incurrūt eādem priuationem ex non petito tutore. qd̄ eſt no.⁊ alle.hec gl.caſum.l.ergo qn̄ precedit,⁊ ex mora non petiti tutoris excludiṫ a ſucceſſione,venit ſequens poſt eū,ſi fuerit in medio, vel nō,donec mater eſt in medio.ſecus ſi mater decederet,⁊ ille inciperet tenere primum locum:q: tunc obſtat ei propria mora : licet quidam aliter dicant.tene glo. eam no.

¶Lex vndecima.

MAtres. Mater debet petere tutorē filio naturali, ſicut legitimo,alias ei non ſuccedit.hoc dicit.iſta.l.fina.

¶Vbi petantur tutores vel curatores. Tit.xxxij.

¶Lex vnica.

MAgiſtratus. In loco originis vel domicilij cōſtituiṫ tutor ⁊ curator minoribus:nō vbi nō hn̄t originē, vel do-
1 micilium.h.d. ¶†In tex.ibi,facultates.ita ꝙ habeāt ibi domiciliū.prout loqueris de tutore.Sꝫ cu
f rator q datur rebus, [f] poteſt dari a iudice vbi ſunt res:q: cōcernit illas datiōes principaliter,ſecūdario perſonā.ſic lo-
2 quitur.ff.de excu.tū.l.iuriſperitos.§.cū oriundus. ¶†No.hic [g] pu-
g pillum habere domicilium ⁊ ſucceſſionem ratione patrimonij.

¶De tutoribus vel curatoribus illuſtrium ⁊ clariſſimarum perſonarum. Tit.xxxiij.

1 ☞Ordo eſt ſeruandus.
2 Electionarij ⁊ conſiliarij quando ſunt deputati a iure,ſtandum eſt eorum electioni.
3 Commiſſum ſi fuerit aliquid cuidam,intelligitur commiſſum tanquam prudenti.
4 Conſilium alicuius qn̄ requiritur,illud eſt de neceſſitate ſequendū.

Lex

¶ Lex prima.

ILluſtribus. In tex. ibi, libero iudicio. no. liberū iudiciū. i. ſine redditione rōnū. In tex. ibi, aduocari. Not. qḋ vbi nō ſufficit vnus, ſunt creādi plures. In tex. ibi,
a cetus. not. [a] ꝙ decē faciūt cetū. In tex. ibi, iudicabit. no. ibi, ſpeciale. ꝙ ad electores pertinet iudiciū idoneitatis. ita ꝙ nō pōt refutari, ſ; oportet oēs ſequi. In tex. ibi. de
1 cretū. nō cōfirmatorū, ſ; adminiſtrationis. ¶ † Et ſic no. ordinē obſeruandum: qꝛ primo debet fieri electio: ſecūdo confirmatio: tertio debet decerni adminiſtratio ſm gl. qḋ not. ⁊ niſi iſte ordo ſeruetur, nō
2 valet qḋ agitur. ¶ † Item no. ꝙ quando electionarij ſunt deputati a iure, ſtandū eſt eorum electioni. ¶ Idē in cōſiliarijs. per hunc tex.
3 qui ſequit̄, qḋ eſt not. ſm Guil. de cu. † In tex. ibi, prudentiū. not. ꝙ illud qḋ cōmittit̄ alicui, intelligit̄ committi tanq̄ prudenti. ⁊ no. pro cōſilio ſapientiū. ¶ In tex. ibi, quibus ſane. no. ꝙ electio nō eſt exer-
4 cenda, niſi in caſu quo emanat electio. ¶ † No. ꝙ qū requiritur con-
b ſilium alicuius, illud eſt ſequendū de neceſſitate, [b] qḋ eſt verum, ſi ad illū pertinet electio, ⁊ cōſiliū ex diſpoſitiōe legis, ſed ſi ex diſpoſitiōe hominis, aut habet effectū in actu: ⁊ idem: aut non habet effectū in actu exercendo, ⁊ tunc conſiliū ſuum non eſt conſiliū authoritatis: vt. ff. de admi. tu. l. titiū ⁊ meuiā. in prin. de ele. c. cū in veteri. de exer. l. j. §. ſi plures. Alij dicūt ꝙ in priuatis officijs eſt neceſſe ſequi viam mandati, ſed, in publicis viam iuris. Et ꝙ ille qui nō poteſt eſſe officialis, nō poteſt habere locū vocem authoritatis, vt mulier in tutelis extra matrē ⁊ auiā hodie. olim idē in eis. l. vlti. ff. de tutel. ¶ No.
c ꝙ [c] primus actus eſt electio. ſecundus actus eſt cōfirmatio. tertius actus eſt decretum adminiſtrationis in his que poſt confirmationem aliquam deſiderant: ſecus in his que poſt confirmationem afferunt plenium ius: vt extra de elec. c. tranſmiſſam.

¶ Lex ſecunda.

GEnerali lege. Occupati circa maiora, non vocantur ad minora. hoc dicit iſta. l. finalis.

¶ Qui dare tutores vel curatores poſſunt, ⁊ qui dari non poſſunt. Titu. xxxiiij.

¶ Lex prima.

CUm tibi. Ratione dubitationis etiā ſeruis pōt dari curator ad litez. h. d. Et adde qḋ no. ṡ. de peti. here. l. ſi putas. No. ꝙ rōne dubij poteſt fieri aliquid, qḋ nō fieret in caſu certi. ¶ Item not. ꝙ declaratio non reſcindit id ꝙ factum eſt interim ratione dubitationis. quod multum not.

¶ Lex ſecunda.

d **MAritus.** [d] No. ꝙ hec. l. loquitur de curatore generali. qui in rebus vxoris dari nō poteſt. ſed curator ad lites bene poteſt eſſe maritus: qꝛ redactus eſt ad ſimilitudinem procuratoris ſm Odoff. ⁊ Spec. ⁊ ita ſeruat practica: licet bona vtriuſq; ſint tacite obligata: vt. ṡ. de iud. l. properandum. in fi. quod no.

¶ Lex tertia.

LUminibus. Carens viſu, non poteſt eſſe curator. hoc dicit.

¶ Lex quarta.

MIlitie armate. Ubi eſt defectus pſone, ibi non pōt quis ſibi vendicare nomen tutele, vel cure: ſ; ſimplicis geſtionis. h. d. ¶ In tex. ibi, errore. ſ. iuris: quia error facti non cadit in condictione proprie perſone.

¶ Lex quinta.

NEc; a preſide. In tex. ibi, non eſt. niſi ex conſenſu eius: vt not. in. l. j. ṡ. qui pro ſua iur.

1 ☞ Creditum fictum, vel ſimulatum, non liberat a tutela.
2 Suſpectus ſuſpicione iuris ⁊ de iure, non poteſt eſſe tutor. ſecus in eo qui eſt ſuſpectus ſuſpicione hominis. ⁊ nu. 3.
4 Quid in obligatione naturali.
5 Debitum modicum, vel creditum non remouet a tutela.

¶ Authentica.

MInoris debitor. In tex. ibi, efficiat̄ ex alia cauſa quā geſtionis. Et no. hoc reſpōſum valde. In tex. ibi. probet debitū, vel creditum. Ja.
1 ¶ † Mirabile eſt ꝙ habet probare debitum, a cū ſtetur ſue confeſſioni cōtra ſe: vt. ff. de po. l. publia. in fi. de credito. ꝙ habeat probare ſe creditorē, non eſt mirū: qꝛ creditum fictum ſeu b ſimulatū non liberat a tutela: vt. ff. de excu. tu. l. athlete. §. amplius. ⁊ ibi per Jaco. de are. In tex. ibi, obligationis. ſ. perſonalis ⁊ realis.
2 ¶ † In tex. ibi, iacturā. nec tū poteſt eſſe tutor: qꝛ eſt ſuſpectus ſuſpicione iuris ⁊ de iure. ſec⁹ in eo qui eſt ſuſpectus tantū ſuſpicione hominis: quia tenet decretum, ſi decernatur, iſta eſt vera opi. Sed quidam dicunt ꝙ ceſſante cauſa, ceſſat effectus. ⁊ ideo in creditore, cum preoccupet priuatio creditam tutelam, dicunt ꝙ eſt excuſatio, non remotio, ꝙ eſt falſum. cum priuetur propter ſuſpicionē, ⁊ hoc tenet gl. ſecundum vnam opi. ff. de excu. tut. l. propter litem, que eſt ipſa veritas. licet alia opi. ſit in cōtrarium. In text. ibi, ſolutione. pena curatoris creditoris eſt, quod caret credito. pena debitoris eſt, quod ei non prodeſt pendente pro- c batione facta ſolutio. In tex. ibi, vti. Not. ꝙ tutor ⁊ curator non poſſunt recipere ceſſionē cōtra pupillum, vel adultum. etiā ſi velint eā exer d cere officio finito, ꝙ tene menti. In tex. ibi, itē. ſcilicet per omnia not. quod debitor vel creditor pupilli vel adulti non poteſt eſſe tutor, vel
3 curator. † Querit [e] gloſ. de quanto debito hic
e intelligatur. dicit gloſ. quod intelligitur de de-
f bito magno. non de paruo. Dicunt docto. [f] ꝙ hoc accipitur arbitrio iudicantis. fa. de cōdi. e ⁊ demon. l. quamuis. Tu dic gl. verum dicere quando debitum non eſt in controuerſia. ſecus videtur ſi ante delatam cautelam non eſſet in controuerſia: qꝛ magnum videt̄, ex quo de eo eſt magna lis inter partes. tamen in contrariū facit. ff. de excuſ. tut. l. propter litem. Nam iſta magnitudo videtur requiri reſpectu intereſſe f communis, non reſpectu intereſſe ſingularis. ¶ Hic per gl. queritur. vtrum hec aut̄. habeat locum in matre ⁊ auia. dic quod non. ¶ Item queritur. nunquid habeat locum ſi debitor eſt paratus ſoluere debitum: ⁊ videtur quod non, ſi preuenit tutelam in ſoluendo. facit de tute. ⁊ cura. ab his. l. ſi impuberi. ¶ Itē querit̄, nūqui habeat locum in teſtamentario tutore: gl. variant. tamen veritas eſt qḋ non. ſi teſtator g ſciebat debitum: ſecus ſi ignorabat. facit quod no. ff. de procura. l. pater filio. hoc dixi reſpectu perſonarum. Modo queritur reſpectu iuris h agendi: quia lex noſtra loquitur in hypothecaria, ⁊ in perſonali. Querit̄. quid in reali mera: quidam dicunt idem. Alij dicunt oppoſitum. puta quod idem ſit quantum ad remotionem: ſed non quātum ad penam priuationis: ¶ Quero. qd in actiōe mixta: dico qḋ in reali preſtatione idem ꝙ in perſonalibus actionibus: qꝛ actio mixta habet duo extrema (vt ita dicā) diuerſi generis ⁊ forme, ⁊ ideo diuerſum
4 debet eſſe iudiciū. ¶ † Quid in naturali [g] obli-
g gatione, aut ſtat in finibus voluntatis: aut trahitur ad neceſſitatem iuris: primo caſu nō habet locū hec aut̄. vt in obligatione antidorum. Secūdo ſic. propter vtilitatem compenſationis. ¶ Quero. vtrū iſta aut̄. habeat locū in debito qḋ orit̄ ex tutela: ⁊ dico ꝙ nō reſpectu tutele: ſed reſpectu alterius officij. puta curie, ſic: vt. l. iij. §. qri. ff. de ſuſpe. tu. vn̄ debitor ex tutela nō pōt eſſe curator, ſ; debitor ex tutela tantū poteſt eſſe tutor: qꝛ habet originem ex offi-
5 cio eo. ¶ † In omnibus tamen his conſidera
h debiti quantitatem: [h] qꝛ modicum debitū vel creditum non remouet a tutela ſm gl. quod eſt

a ¶ No. Uide in. l. pretor. la. ij. §. j. ff. vi bo. rapto.

b ¶ Eſt ſequēdum ōneceſſitate. Adde Bar. i. l. impuberib⁹. in prin. ff. de ſuſpe. tu. ⁊ melius in. l. j. §. ſi plures. ver. quarto q̄ro. ff. de exerci. ac. dixi poſt Pau. in c. j. nu. 3. in ver. nō tenet̄ ſequi illius cōſilium. extra de capel. non. ⁊ poſt Colle. in. c. pe. nu. 2. in ver. conſi. alicuius. extra de cōſti. Celſus.

c ¶ No. ꝙ. Uide in l. publicis. ff. de condi. ⁊ demon.

d ¶ Maritus. An ſit legitimus curator vł adminiſtrator, vide. l. cū maritū. ⁊ ibi Bal. j. de ſol. ⁊ que dixi hic poſt Bar.

e ¶ Querit. Uide Bar. j. i fi. ⁊ facit qḋ no. gl. ⁊ bal. in aut̄. ſed etiā neceſſe. ṡ. de dona. ante nupt. ⁊ Barb. hic.

f ¶ Dicunt doct. not. ſtatutum loquens de debito intelligit̄ de debito magno, vide glo. no. in aut̄. ſed iam neceſſe. ṡ. de dona. ante nupt. Andr. Barb.

g ¶ Quid in naturali. Uide Bart. hic latius.

h ¶ Quātitatem. Uide Bar. hic. ⁊ Bal. ṡ.